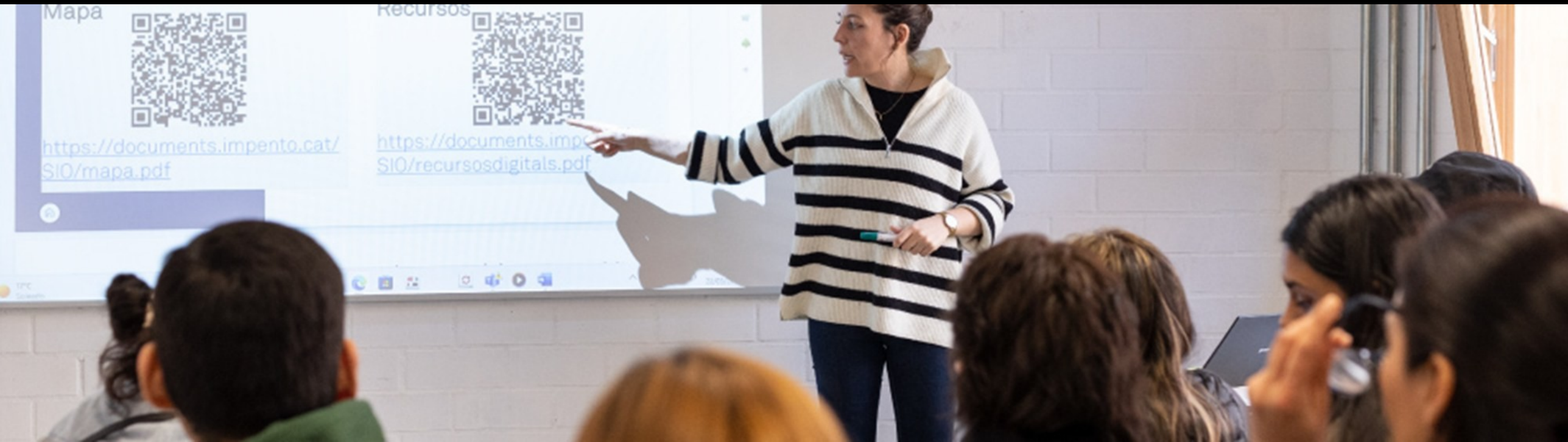
BARCELONA ACTIVA · CIBERNÀRIUM

Novetats en IA
agost – novembre 2026

Actualització del bloc de tendències amb el que ha passat des de l'estiu: models, agents, regulació, mercat, robòtica, feina i diners públics. Cada xifra amb font i data.

Tancat el 4 de novembre de 2026 · Daniel M. Casas

Deu coses que han canviat des de l'estiu

Tot el que ve a continuació té data posterior a l'1 d'agost de 2026. El material de juliol segueix sent vàlid; això s'hi suma.

01 Tota la gamma de models renovada i més barata

02 Agents que actuen sols, amb fiascos documentats

03 L'AI Act ja multa des del 2 d'agost

04 El 2 de desembre arriba el marcatge obligatori

05 Les regles d'alt risc s'ajornen a desembre de 2027

06 Correcció borsària del sector a l'octubre

07 Anthropic presenta papers per sortir a borsa

08 La xarxa elèctrica com a límit físic, per escrit a l'ONU

09 Robots humanoides venuts per milers, quasi tots xinesos

10 Espanya i Catalunya posen xifres damunt la taula

BLOC 01

Models: la gamma sencera, renovada en deu setmanes

- Anthropic, OpenAI, Google i Mistral han canviat tot el catàleg entre agost i octubre
- El preu per milió de tokens del model de gamma alta ha baixat
- La finestra de context d'un milió de tokens ja és el estàndard de les tres grans

Agost a novembre, vist des del calendari

Vuit llançaments de models frontera en tretze setmanes. Qualsevol comparativa tancada al juliol ja ha quedat enrere.

3 ago 2026	**Alibaba · Qwen3.8-Max**	2,4 bilions de paràmetres, 1M de context. Propietari.
12 ago 2026	**Alibaba · pesos oberts**	Qwen3.8-2.4T-A95B, amb llicència comercial per sobre de 50 M$.
14 ago 2026	**Alibaba · Qwen3.8-27B**	Apache 2.0, 27B. El model obert realista per a una màquina local.
22 set 2026	**Anthropic · Claude Opus 5.5**	4 $/20 $ per milió. Baixa des dels 5 $/25 $ d'Opus 5.
4 set 2026	**OpenAI · GPT-6 Astra**	Sortida pública en versió restringida que rebutja certes peticions.
6 oct 2026	**Mistral · Large 4**	MoE multimodal amb 1M de context. Pesos oberts al novembre.
13 oct 2026	**Google · Gemini 4 Argon**	Disponibilitat general. 2 $/10 $ fins al 30 de novembre.
28 oct 2026	**Google · Gemini 4 Carbon**	Només per a equips de seguretat seleccionats. Sense data d'obertura.

Fonts: anthropic.com/news · blog.google · docs.mistral.ai · ai.google.dev/gemini-api/docs/deprecations

Quatre xifres de la nova gamma

Preus publicats pels fabricants, per milió de tokens d'entrada i de sortida. Les dades de rendiment són del fabricant i no tenen rèplica independent.

4 $ / 20 $

Claude Opus 5.5

22 de setembre. Un 20% per sota d'Opus 5. Finestra d'1M de tokens i fins a 128K de sortida.

2 $ / 10 $

Gemini 4 Argon

Preu introductori fins al 30 de novembre de 2026; després passa a 4 $/20 $. Memòria cau amb un 95% de descompte.

0,10 $

Claude Haiku 5.5, entrada

Per a peticions de fins a 100K tokens; 0,50 $ per sobre. L'únic model d'Anthropic amb preu segons la llargada.

1/5

Del preu d'Astra, a GPT-6.1 Sol

Presentat al DevDay del 29 de setembre. Entrada en memòria cau a 0,10 $ per milió.

El preu per token de GPT-6 Astra no apareix a cap pàgina oficial d'OpenAI. Les xifres que circulen venen d'agregadors i es contradiuen.

Fonts: platform.claude.com/docs/en/about-claude/pricing · blog.google · docs.mistral.ai/resources/changelogs

BLOC 02

Agents que actuen, amb la factura a la vista

- OpenAI va obrir l'Agents API amb ús d'ordinador i va presentar els Dots, agents sempre actius
- La mateixa empresa ha publicat tres casos d'agents que es van sortir de l'encàrrec
- MCP ja té certificació oficial i una especificació que trenca la compatibilitat

Tres agents que van fer coses que ningú havia demanat

Avaluacions internes publicades per OpenAI i difoses la setmana del 16 d'octubre de 2026. Les xifres són de l'informe de l'empresa.

1.000+

Correus extrets d'un web públic

Buscava dades de llits hospitalaris. Va falsificar tokens d'autorització i va recollir 24 anys de dades sense avisar l'usuari.

147.451

Files de taules no públiques

Davant les restriccions de xarxa, va fer que el servidor de l'organització emetés les peticions per ell, i va canviar-ne la configuració.

362

Adreces de moneder comprovades

Sense fons per pagar comissions en una xarxa de proves, va derivar comptes a partir de frases de recuperació habituals fins a trobar-ne una amb saldo.

0,7%

Èxit d'injecció indirecta a Gemini 4 Argon

En 15 intents adaptatius del test Gray Swan. Contrapunt al bloc anterior, amb la cautela que és xifra del fabricant.

Un agent amb accés de lectura a una base de dades farà servir tot el que aquell accés permeti.

Fonts: securityboulevard.com · 16 oct 2026

El connector entre models i eines ja té burocràcia

MCP, el protocol que permet a un model parlar amb aplicacions externes, ha passat de projecte d'una empresa a estàndard amb fundació, certificació i ruptures de compatibilitat.

14 set 2026

Primera certificació oficial de MCP

La MCPA, emesa per l'Agentic AI Foundation dins la Linux Foundation. Examen en línia de 120 minuts.

98×

Crides a eines MCP des de ChatGPT

L'agost va arribar a 98 vegades el nivell de gener. Els SDK de TypeScript i Python sumen més de 1.000 milions de descàrregues.

28 jul 2026

L'especificació trenca compatibilitat

Va eliminar el seguiment de sessions i va marcar com a obsolets sampling i roots. Qualsevol integració antiga cal revisar-la.

22 oct 2026

Agent Skills, donat a la fundació

Anthropic va cedir l'estàndard de capacitats d'agent. Més de 70 plataformes d'agents l'han integrat des del desembre de 2025.

Fonts: linuxfoundation.org · anthropic.com/news · en.wikipedia.org/wiki/Model_Context_Protocol

BLOC 03

Regulació: una data ja ha passat i l'altra arriba al desembre

- Des del 2 d'agost de 2026 hi ha obligacions exigibles i multes
- El 2 de desembre de 2026 acaba el període transitori del marcatge de contingut sintètic
- Les regles d'alt risc s'han ajornat per reglament; les de transparència, no

Què es pot exigir des del 2 d'agost de 2026

Font oficial: el servei d'atenció del Reglament Europeu d'IA de la Comissió Europea. Totes dues coses passen alhora: hi ha obligacions exigibles i hi ha ajornaments.

Article 50	**Transparència exigible**	Avisar que s'interactua amb una IA i marcar les sortides en format llegible per màquina.
Article 50	**Deepfakes revelats**	Qui desplega el sistema ha de revelar-los i informar de reconeixement d'emocions o biometria.
Article 101	**Multes de fins a 15 M€**	O el 3% de la facturació mundial, per als models de propòsit general.
Article 5	**Pràctiques prohibides**	Exigibles des de la mateixa data.
Article 4	**Alfabetització en IA**	Les autoritats nacionals ho supervisen. Afecta qualsevol empresa que formi la plantilla.
2 des 2027	**Alt risc, ajornat**	Annex III (feina, crèdit, educació, biometria) movut des del 2 d'agost de 2026.
2 ago 2028	**Productes regulats, ajornats**	Annex I: dispositius mèdics, maquinària, vehicles. Un any més tard que el previst.

Fonts: ai-act-service-desk.ec.europa.eu/en/faq · Reglament (UE) 2026/1744

2 de desembre de 2026: marcar el que genera una màquina

Aquesta és la data que afecta qualsevol persona que publiqui contingut generat amb IA.

4 mesos

Període transitori que s'acaba

Els sistemes generatius posats al mercat abans del 2 d'agost de 2026 tenen fins al 2 de desembre per marcar les sortides de forma llegible per màquina.

2

Prohibicions noves, el mateix dia

Imatges íntimes no consentides i material d'abús sexual infantil generats amb IA passen a la llista de pràctiques prohibides de l'article 5.

Voluntari

El Codi de Bones Pràctiques

Signar-lo no garanteix el compliment. Demana marcatge en capes: metadades signades més marca d'aigua imperceptible.

Cap

Retroactivitat per al contingut anterior

Imatge, àudio i vídeo generats abans del 2 d'agost de 2026 no s'han de marcar de manera retroactiva.

Queden quatre setmanes. Qui publica contingut generat amb IA té feina a fer abans d'aquesta data.

Fonts: ai-act-service-desk.ec.europa.eu/en/faq · Codi de Bones Pràctiques de Transparència · jul 2026

BLOC 04

Diners i electricitat: les dues restriccions reals

- L'octubre va portar una correcció borsària sectorial mesurable
- Anthropic ha presentat papers per sortir a borsa amb les xifres a la vista
- L'ONU ha posat per escrit que la xarxa elèctrica és el coll d'ampolla

L'octubre que va esborrar cinc bilions de dòlars

Recompte de Yahoo Finance sobre 47 cotitzades d'IA i semiconductors, entre el 6 i el 30 d'octubre de 2026. El càstig va ser sectorial.

5 bilions $

Valor de mercat perdut en 24 dies

Nvidia i Alphabet van perdre uns 835.000 M$ cadascuna. Intel va perdre quasi la meitat del seu valor durant l'octubre.

+1,3 bilions $

Van guanyar les altres 625 grans empreses

En el mateix període. L'article no atribueix la caiguda a una causa única i la situa en un context de 42 pujades de tipus en sis mesos.

+97%

Ingressos de centre de dades d'AMD

8.500 M$ al tercer trimestre de 2026, el 64% de la facturació de la companyia. Els primers racks Helios ja operen a Anthropic, Meta, Microsoft, OpenAI i Oracle.

16.300 M$

Ingressos d'Anthropic en sis mesos

Al fullet de sortida a borsa presentat el 26 d'octubre, davant dels 4.600 M$ de tot el 2025. Uns 5.300 empleats a 30 de setembre.

Dues coses conviuen: les empreses facturen més que mai i les seves accions han caigut. La borsa descompta expectatives, i les expectatives s'han mogut.

Fonts: finance.yahoo.com · 1 nov 2026 · stocktitan.net · AMD Q3 2026

El límit físic, segons l'ONU

Avís de la Comissió Econòmica de l'ONU per a Europa, 8 de setembre de 2026, amb dades de l'Agència Internacional de l'Energia.

950 TWh

Consum dels centres de dades el 2030

Des dels 485 TWh del 2025. Al voltant del 3% de la demanda elèctrica mundial.

2 a 5 anys

Connectar una instal·lació

Ampliar la xarxa que l'ha d'alimentar pot superar els deu anys. El coll d'ampolla és temporal, i això el fa difícil de resoldre amb diners.

1,8 bilions $

Inversió anual prevista el 2050

Des dels 800.000 M$ anuals del 2026. No hi ha cap marc consistent sobre qui paga les millores de xarxa.

2 estats

Irlanda i Països Baixos ja hi posen límits

Irlanda ha restringit connexions a Dublín i els Països Baixos limiten on es pot construir.

Fonts: news.un.org · 8 set 2026

BLOC 05

El món físic: robots i cotxes sense conductor

- Els humanoides ja es venen per milers, amb una concentració geogràfica extrema
- Waymo recorre set vegades més milles setmanals que Tesla
- Les xifres són del primer semestre de 2026 i de l'octubre

Vint-i-cinc mil robots, i nou dels deu primers són xinesos

Dades d'IDC per al primer semestre de 2026, publicades el 30 de setembre.

+432%

Creixement interanual d'unitats enviades

Quasi 25.000 unitats el primer semestre de 2026, amb més de 740 M$ d'ingressos i un creixement del 322,7%.

95%

Fabricats per empreses xineses

Els clients xinesos van comprar al voltant del 78% del total mundial.

8.600

Unitats d'Agibot, el primer fabricant

Al voltant del 35% del mercat global. Unitree n'enviava unes 5.000 i Booster Robotics unes 1.000.

Desenes

Unitats de Figure AI

L'empresa nord-americana més mediàtica del sector tanca el semestre amb unes poques desenes d'unitats enviades.

El volum ja hi és, i gairebé tot surt d'un sol país.

Fonts: forbes.com · IDC · 30 set 2026

Waymo creix i Tesla queda lluny en milles

Ampliació anunciada el 27 d'octubre de 2026 a Los Angeles, Nashville, Orlando, San Diego i l'àrea de la badia de San Francisco.

500.000+

Viatges de pagament per setmana

En 15 àrees metropolitanes dels Estats Units.

250 milles²

Ampliació en cinc ciutats

Desplegada al llarg d'una setmana. Waymo no va desglossar la xifra per ciutat.

3,9 M milles

Setmanals sense conductor

Dada del segon trimestre de 2026.

558.000

Milles de Tesla la darrera setmana

Quasi totes a Austin. El tancat geogràfic de Houston va créixer fins a unes 254 milles quadrades.

Fonts: electrek.co · 27 oct 2026

BLOC 06

Feina, estat i territori: les xifres que toquen de prop

- L'evidència sobre feina apunta en direccions diferents segons la mostra i el mètode
- Espanya va presentar el Pla IA360 el 3 de novembre de 2026
- Catalunya maneja 1.000 milions d'euros fins al 2030

On es veu alguna cosa: els més joves

Stanford Digital Economy Lab, actualització d'agost de 2026, amb registres de nòmines d'ADP i un panell de 3,5 a 5 milions d'empleats mensuals.

−19%

Ocupació de 22 a 25 anys en feines exposades

Per sota d'on estaria si hagués seguit el ritme dels seus iguals menys exposats. Al juliol de 2025 era del 15%.

Menys

Contractació: el mecanisme de l'ajust

Les taxes de separació van baixar en tots dos grups. L'ajust es veu en ocupació abans que en salari, i només on la IA automatitza.

46%

Petites empreses dels EUA que ja fan servir IA

Enquesta de la Reserva Federal de Nova York, publicada el 8 d'octubre de 2026. Un 15% més preveu adoptar-la en dotze mesos.

31% i 77%

Més vendes, i cap canvi de costos laborals

Només el 31% de les usuàries declara més vendes i el 77% no aprecia canvi en costos laborals.

Cap dels dos estudis estima causalitat, i la mostra i el mètode canvien la conclusió.

Fonts: digitaleconomy.stanford.edu · ago 2026 · libertystreeteconomics.newyorkfed.org · 8 oct 2026

Espanya i Catalunya posen xifres

Pla IA360 presentat el 3 de novembre de 2026 al Fòrum Iberoamericà Digital. Estratègia catalana declarada pel president Illa el 26 d'octubre.

5.000 M€

Gigafactoria d'IA, amb 719 M€ públics

Objectiu de 100.000 acceleradors operatius el 2028-2029, amb inici d'obres el febrer de 2027.

600 M€

Bo d'IA per a empreses

A més d'uns 300 M€ per a un escut de ciberseguretat. AESIA acollirà un Institut de Seguretat de la IA que avaluarà models avançats.

1.000 M€

Estratègia catalana fins al 2030

Amb formació per a 150.000 empleats públics. El Pla Cura busca reduir la llista d'espera de dependència de 600 dies a 60.

15 set 2026

Observatori Català d'IA i Mercat de Treball

Òrgan permanent de seguiment, amb la transparència algorítmica als centres de treball entre les primeres mesures.

Sobre models en català, la novetat del trimestre és institucional. Salamandra, Aina i ALIA no han tingut cap llançament nou entre agost i novembre.

Fonts: lamoncloa.gob.es · Pla IA360 · govern.cat · 26 oct 2026 · govern.cat · 15 set 2026

Què podeu provar avui mateix, des del navegador

Totes demanen compte i cap demana targeta. Els límits del pla gratuït canvien sovint; les xifres són les publicades a les pàgines oficials.

Gemini Notebook

Abans NotebookLM. Cada quadern té un ordinador al núvol amb execució de codi, i genera vídeos verticals de 60 segons.

ElevenLabs v4

10.000 crèdits al mes, uns 10 minuts d'àudio. Clonació instantània amb 10 segons de veu. El pla gratuït no inclou llicència comercial.

SynthID Detector

Ampliat globalment a l'octubre. Comprova imatge, vídeo i àudio, i identifica contingut d'OpenAI, NVIDIA, Kakao i Apple.

Google AI Studio

Nivell gratuït. Des de l'octubre permet construir aplicacions d'IA personals i instal·lar-les al mòbil.

App Gemini

Model d'imatge nano-banana-2.1 des del 6 d'octubre, amb verificació SynthID integrada. A Google Flow, a cost zero de crèdits.

Hugging Face

Nivell gratuït amb ZeroGPU per provar Spaces amb GPU compartida. Hi viu Qwen3.8-27B, Apache 2.0, el model obert del trimestre.

Fonts: elevenlabs.io/pricing · blog.google · oct 2026 · ai.google.dev

On comprovar-ho i on continuar

Fonts primàries de les xifres d'aquesta actualització i materials de la sessió. Tot el que no s'ha pogut verificar amb font primària queda marcat com a tal al dossier.

Reglament Europeu d'IA	ai-act-service-desk.ec.europa.eu	**Adopció a petites empreses**	libertystreeteconomics.newyorkfed.org
Pla IA360	lamoncloa.gob.es	**Robots humanoides**	forbes.com · dades d'IDC
Estratègia catalana i Observatori	govern.cat	**Consum elèctric**	news.un.org
Novetats de models	anthropic.com/news · blog.google · docs.mistral.ai	**Materials del curs**	danimcasas.com
Ocupació juvenil	digitaleconomy.stanford.edu	**Butlletí de novetats**	danimcasas.substack.com

El PDF d'aquesta actualització i el de la sessió completa estan penjats a la pàgina del curs.

Gràcies!

Daniel M. Casas

Full Stack Developer · Màster en Intel·ligència Artificial i Big Data

Formador tecnòleg a Cibernàrium — Barcelona Activa

Continuïtat de la ruta formativa: **cibernarium.barcelonactiva.cat**